

MIEJSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO WODOCIĄGÓW I KANALIZACJI

W **ZDUŃSKIEJ WOLI** SP. Z O.O.

LABORATORIUM

ul. Tymienicka 23, 98 – 220 Zduńska Wola

Telefony: Laboratorium (043) 823 65 85, Biuro Obsługi Klienta (043) 823 31 97

Fax: (043) 823 24 06, e – mail: lab@mpwikzdw.com.pl

Laboratorium jest działem MPWiK w Zduńskiej Woli Sp. z o.o. świadczącym usługi w postaci badań dla klienta wewnętrznego i zewnętrznego. Badania wykonuje się na podstawie zleceń wewnętrznych rocznych i jednorazowych od innych działów przedsiębiorstwa np.: TS – Dział Techniczny i Sieci Wodociągowo-Kanalizacyjnej; TO – Wydział Oczyszczalni Ścieków ; TU – Wydział Ujęć Wody.

Laboratorium na potrzeby własne przedsiębiorstwa wykonuje badania fizykochemiczne wody, ścieków i osadów ściekowych oraz badania mikrobiologiczne wody.

W przypadku klienta zewnętrznego podstawą wykonania badań jest pisemne zlecenie zewnętrzne lub umowa. Dla klienta zewnętrznego Laboratorium może wykonać badania fizykochemiczne wody i ścieków, a nie wykonuje badań mikrobiologicznych wody.

Laboratorium posiada Certyfikat Akredytacji Laboratorium Badawczego Nr 1045 wydany przez Polskie Centrum Akredytacji w dniu 1 czerwca 2009r.

Aktualny zakres akredytacji znajduje się na stronie internetowej Polskiego Centrum Akredytacji pca.gov.pl w zakładce – Akredytowane podmioty, pod hasłem Laboratoria badawcze(AB 1045)

Dla **wody** akredytację posiadają następujące wskaźniki:

pH	– wg PB-26 wydanie 1 z 03.03.2011, zakres: 2-12
Amoniak	– wg PB-02 wydanie 1 z 03.09.2007, zakres: (0,06-77,0) mg/l NH ₄
Azotyny	– wg PB-01 wydanie 1 z 03.09.2007, zakres: (0,01-6,0) mg/l NO ₂
Azotany	– wg PB-03 wydanie 1 z 03.09.2007, zakres: (1-60) mg/l NO ₃
Azot Kjeldahla	– wg PB-08 wydanie 1 z 03.09.2007, zakres: (1-300) mg/l
Azot ogólny	– wg PB-09 wydanie 1 z 03.09.2007, zakres: od 1mg/l
Zawiesiny ogólne	– wg PN-EN 872:2007+Ap.1:2007, zakres: (2-5000) mg/l
CHZT	– wg PN-ISO 6060:2006, zakres: (30-50000) mg/l
BZT ₅	– wg PN-EN 1899-1:2002, zakres: (3-6000) mg/l
Przewodność elektryczna właściwa	– wg PN-EN 27888:1999, zakres: (5-2000) μS/cm
Żelazo ogólne	– wg PB-05 wydanie 1 z 03.09.2007, zakres: (0,020-20) mg/l
Mangan	– wg PB-06 wydanie 1 z 03.09.2007, zakres: (0,020-1) mg/l
Mętność	– wg PN-EN ISO 7027:2003, zakres: (0,3-1000) FNU

MIEJSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO WODOCIĄGÓW I KANALIZACJI

W **ZDUŃSKIEJ WOLI** SP. Z O.O.

LABORATORIUM

ul. Tymienicka 23, 98 – 220 Zduńska Wola

Telefony: Laboratorium (043) 823 65 85, Biuro Obsługi Klienta (043) 823 31 97

Fax: (043) 823 24 06, e – mail: lab@mpwikzdw.com.pl

Poza zakresem akredytacji Laboratorium wykonuje:

Barwa	– wg PN-EN ISO 7887:2002, zakres: powyżej 5 mg/l Pt
Chlorki	– wg PN-ISO 9297:1994, zakres: (5-400) mg/l
Twardość ogólna	– wg PN-ISO 6059:1999, zakres; powyżej 0,05mmol/l
Zapach	– wg PB-23 wydanie 1 z 15.01.2008.
Smak	– wg PB-23 wydanie 1 z 15.01.2008.
Chlor wolny	– wg PB-21 wydanie 1 z 03.09.2007, zakres: powyżej 0,04 mg/l
Siarczany	– wg PB-10 wydanie 1 z 03.09.2007, zakres: powyżej 2.13 mg/l
Indeks nadmanganianowy	– wg PN-EN ISO 8467:2001, zakres: powyżej 0,32 mg/l
BZT ₅	– wg PN-EN 1899-2:2002, zakres: poniżej 3 mg

W zakresie pobierania próbek wody do badań fizykochemicznych i mikrobiologicznych personel laboratorium posiada zaświadczenia potwierdzające przeszkolenie przez organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Dla **ścieków** akredytację posiadają następujące wskaźniki:

pH	– wg PN-90/C-04540.01, zakres: 2-12
Azot amonowy	– wg PB-02 wydanie 1 z 03.09.2007, zakres: (0,05-60,0) mg/l N-NH ₄
Azot azotynowy	– wg PB-01 wydanie 1 z 03.09.2007, zakres: (0,003-1,8) mg/l N-NO ₂
Azot azotanowy	– wg PB-03 wydanie 1 z 03.09.2007, zakres: (0,23-13,5) mg/l N-NO ₃
Azot Kjeldahla	– wg PB-08 wydanie 1 z 03.09.2007, zakres: (1-300) mg/l
Azot ogólny	– wg PB-09 wydanie 1 z 03.09.2007, zakres: od 1mg/l
Zawiesina ogólna	– wg PN-EN 872:2007+Ap.1:2007, zakres: (2-5000) mg/l
CHZT	– wg PN-ISO 6060:2006, zakres: (30-50000) mg/l
BZT ₅	– wg PN-EN 1899-1:2002, zakres; (3-6000) mg/l
Fosfor ogólny	– wg PB-04 wydanie 1 z 03.09.2007, zakres: (0,05-2,6) mg/l
Fosfor ogólny	– wg PB-07 wydanie 1 z 03.09.2007, zakres: (2-326) mg/l

Pobieranie próbek do badań fizyko-chemicznych – wg PN-ISO 5667-10:1997

MIEJSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO WODOCIĄGÓW I KANALIZACJI

W **ZDUŃSKIEJ WOLI** SP. Z O.O.

LABORATORIUM

ul. Tymienicka 23, 98 – 220 Zduńska Wola

Telefony: Laboratorium (043) 823 65 85, Biuro Obsługi Klienta (043) 823 31 97

Fax: (043) 823 24 06, e – mail: lab@mpwikzdw.com.pl

Poza zakresem akredytacji Laboratorium wykonuje:

Chlorki	– wg PB-24 wydanie 1 z 05.01.2009, zakres : (5-5000) mg/l
Siarczki	– wg PB-11 wydanie 1 z 03.09.2007, zakres : (0,1-2) mg/l
Detergenty anionowe	– wg PB-12 wydanie 1 z 03.09.2007, zakres : (0,2-2) mg/l
Siarczany	– wg PB-10 wydanie 1 z 03.09.2009.
Substancje rozpuszczone	– wg PB-17 wydanie 1 z 03.09.2007, zakres : powyżej 1mg/l
Temperatura	– wg PB-25 wydanie 1 z 15.12.2009. zakres (0-100) ^o C
BZT ₅	– wg PN-EN 1899-2:2002, zakres : poniżej 3 mg/l

INSTRUKCJA POBIERANIA PRÓBEK

Laboratorium wykonuje badania próbek pobranych przez personel Laboratorium bądź pobranych i dostarczonych przez Klienta. Dostarczenie próbek do badań może nastąpić po uprzednim uzgodnieniu z Kierownikiem Laboratorium.

Klient ma obowiązek zgłosić się po odpowiednie pojemniki na próbki do Laboratorium oraz aby uzyskać wskazówki dotyczące właściwego postępowania przy pobieraniu próbek. Laboratorium dopuszcza wypożyczanie przenośnej lodówki umożliwiającej prawidłowy transport pobranych próbek.

POBIERANIE PRÓBEK WODY

1. W miejscu pobierania zdjąć dodatkowe urządzenia przeciwrozpryskowe, filtry, przedłużki, po czym maksymalnie otworzyć kurek przez 3-5s, kilkakrotnie (w celu usunięcia brudów), a następnie zredukować strumień wody tak aby spływała ona swobodnie przez 3-5 min.
2. Do badań fizyko-chemicznych butelkę PET przepłukać pobieraną wodą, po czym napęlić powolnym strumieniem wody, aż do przelania. Butelkę napęloną pod korek natychmiast zamknąć. Próbki przeznaczone do zamrożenia lub inaczej utrwalone nie zaleca się napęlić całkowicie.
3. Pracownica Laboratorium przy pobieraniu wypełnia protokół pobrania zawierający niezbędne informacje o próbce.
Klient pobierający próbkę oznakowuje pojemnik etykietą zawierającą informacje: rodzaj próbki, miejsce pobrania, data i godzina pobrania.
4. Próbki należy dostarczyć w możliwie najkrótszym czasie do Laboratorium odpowiednio schłodzone do temp $5\pm 3^{\circ}\text{C}$ w torbie chłodniczej.

MIEJSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO WODOCIĄGÓW I KANALIZACJI
w **ZDUŃSKIEJ WOLI** SP. Z O.O.

LABORATORIUM

ul. Tymienicka 23, 98 – 220 Zduńska Wola
Telefony: Laboratorium (043) 823 65 85, Biuro Obsługi Klienta (043) 823 31 97
Fax: (043) 823 24 06, e – mail: lab@mpwikzdw.com.pl

POBIERANIE PRÓBEK ŚCIEKÓW

1. Pobieranie próbek ręczne odbywa się za pomocą czepaka o pojemności około 1 litra umocowanego w uchwycie o odpowiedniej długości. Ilość ścieków powinna być reprezentatywna i wystarczająca do wykonania przewidzianych badań.
2. Ściekiem napełnia się pojemnik PET lub szklany, w zależności od wymagań danego oznaczenia, pod sam korek i szczelnie zamyka. Próbki przeznaczone do zamrażania nie zaleca się napełniać całkowicie.
3. Pracownica Laboratorium przy pobieraniu wypełnia protokół pobrania zawierający niezbędne informacje o próbce.
Klient pobierający próbkę oznakowuje pojemnik etykietą zawierającą co najmniej następujące informacje :rodzaj próbki, miejsce pobrania, datę i godzinę pobrania.
4. Próbki należy dostarczyć do Laboratorium w możliwie jak najkrótszym czasie, odpowiednio schłodzone do temp $5\pm 3^{\circ}\text{C}$ w przenośnej lodówce wyposażonej w rejestrator temperatury.